

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 18

3. května 2015

Cena: 8 Kč

Svědectví

Koncem 2. světové války roku 1945 probíhala horečná jednání různých politických skupin, jejichž cílem bylo zajistit si v očekávaném mírovém jednání a uspořádání politickou - anebo jenom fyzickou - existenci a vliv. Politické pozadí tvořila tehdy ještě v pražském obzoru nevyjasněná otázka, zda v Československu a ve střední Evropě převládne vliv Západu nebo Sovětského svazu. Ta byla spojována s osvobozením Prahy buď Američany, eventuálně za účasti československých letců v Anglii a motorizované brigády gen. Aloise Lišky, anebo Sověty. Jevilo se jako pro tehdejší válečnou situaci přirozené, že v čase blízkého příchodu osvoboditelů dojde k víceméně spontánnímu českému povstání.

V přípravách na vhodný okamžik, a tím i uchopení mocenského vlivu, se uplatňovaly v podstatě tři složky, zčásti spolupracující. Historik F. Kurfürst je charakterizuje jako podzemní organizace komunistů, různé organizace, mající přímé či nepřímé spojení s československou vládou v zahraničí a konečně některé vyšší protektorátní kruhy úřední, spolu s částí četnictva, policie a vládního vojska. Povstání bylo pravděpodobně vyvoláno jednou z těchto složek, a to o něco dříve proti původnímu plánu (*Druhá světová válka*, Praha 1947, str. 179).

Mezi organizace, doufající v obnovení předválečného demokratického systému, a proto napojené na Londýn, patřila skupina, vedená národně-socialistickou poslankyní Fráňou Zemínovou. Její strana zaplatila za svobodu popravou senátorky F. Plamínkové, pobytem v koncentračním táboře Dr. Milady Horákové a primátora Petra Zenkla a dalších. V zahraničním odboji se uplatnili např. legionář Jožka David nebo žurnalista František Klátil. Zemínová organizovala svoji skupinu podle politických rezortů, takže mohla představovat jakousi „stínovou vládu“. Zasedali 5. května 1945 dopoledne ve sklepní místnosti ve středu města a projednávali datum a postup vyvolání povstání tak, aby v procesu osvobození přišly ke slovu československé demokratické síly. Režisér Otakar Vávra – zřejmě na podkladě dochovaných zápisů a fotografií – ve filmu *Němá barikáda* zobrazuje toto zasedání docela věrně. Vybral vhodnou herečku pro zpodobnění Fráňi Zemínové, již jsem od dětství znal, i mé maminky, která jednání zapisovala a jejímž hlavním rezortem bylo školství. Maminka se po osvobození stala místopředsedkyní kulturní komise Ústředního národního výboru hl. města Prahy, pod níž spadalo školství v celé Praze. V únoru 1948 byla ze své kanceláře akčním výborem doslova vyvedena.

Když jednání 5. května odpoledne skončilo a účastníci se z úkrytu rozcházeli domů, bylo povstání k jejich údivu v proudu. Na večer byla vyhlášena Česká národní rada v čele s univ. prof. Albertem Pražákem. Ten působil na Univerzitě Jana A. Komenského v Bratislavě. Přebýval v svých sester v domě v Heydukově ul. 27, kde jsme o dvě patra výš měli byt. Znalí jsme ho jako

Hlasatel Zdeněk Mančal a režisér Miloslav Dismán (foto vlevo); Z. Mančal (foto vpravo)

ušlechtilého vlastence - přednášel českou literaturu - který se profesionálně nezabýval politikou. Politickým motorem ČNR byl komunista Josef Smrkovský, který se stal známým jako reformní politik roku 1968.

Výzvy a instrukce k povstání nejprve tlumočil pražský městský rozhlas, potom Český rozhlas, umístěný v bývalé poštovní budově na (za 1. republiky) Fochově třídě, dnes Vinohradské ulici. Pamatuji, jak se na budovách Národní třídy vyvěšovaly československé vlajky, jak na Jungmannově náměstí na nás, skupinku chlapců,

Vysílání z vinohradského sboru

V kronice vinohradského sboru, kde vysílal rozhlas v dramatických květnových dnech, je zachován tento zápis: „*Jsmo naplněni čistou radostí, že se Husovu sboru dostalo možnosti této služby. Nevidíme v tom jen náhodu, že pod věží s husitským kalichem, vysoko nad Prahou vztyčeným, v blízkosti pomníčku Mistra Jana Husa byly koncipovány plamenné výzvy povzbuzení bojovníkům na barikádách, poděkování pražským ženám, poctivé informace o událostech a účinné dovolávání se spojenců ve chvílích nejkritičtějších. Žádný chrám na světě neměl nikdy tolik posluchačů jako náš sbor ve dnech revoluce, kdy hlasu z něho naslouchala rozechvěle celá naše zmučená vlast, ale i celá Evropa, ba svět daleko za mořem...*“

Patriarcha Církve československé husitské a Ústřední rada ČČSH společně s Náboženskou obcí ČČSH v Praze 10-Vinohradech si vás dovolují pozvat na shromáždění u příležitosti 70. výročí ukončení druhé světové války, které se uskuteční **v pátek 8. května 2015 ve 14 hodin** v Husově sboru v Praze 10-Vinohradech, Dykova 1.

Program:

- Bohoslužba za účasti patriarchy a biskupů; kázat bude Mgr. MUDr. Rudolf Göbel, biskup olomoucký
- Slavnostní otevření putovní výstavy Martina Jindry „Církev československá (husitská) v protinacistickém odboji“
- Pozdravy a projevy hostů u pamětní desky
- Státní hymna

Z vinohradského Husova sboru vysílal Československý rozhlas během Pražského povstání ve dnech 6. - 9. května 1945.

německý důstojník, stojící v autě s pistolí v ruce, najížděl až do pasáže filmového klubu, i na skutečnou přestřelku u Českého rozhlasu. Sřety nabývaly na urputnosti a krutosti.

Když byla v neděli 6. května budova rozhlasu letecky bombardována a poškozena, přesunulo se vysílání do prostoru, kde byly stále rozhlasové linky. To bylo Národní divadlo,

Pak byla výzva, obrácená na Východ, v ruštině. Když 13. června 1945 do Prahy zavítala československá motorizovaná brigáda a její část se ubytovala ve vinohradské sokolovně, seznámili jsme se s jejími vojáky. Nebyli o mnoho starší než pár gymnastů z Dvořákovy ulice na Žižkově. Vojáci slyšeli volání Prahy, byli odhodláni zasáhnout, ale nedostalo se jim svolení, tak jako letcům v Anglii. Z politických poměrů v osvobozeném Československu byli nesmírně smutni; aby se vyloučily kritické situace, byly jim odebrány náboje.

Církev československá na Žižkově se aktivně zúčastnila odboje, zejména zpravodajskou a sociální službou, i pražského povstání. Z aktivních účastníků se zbraní v ruce na barikádě u Pražáčky zemřel mládežník Jaroslav Bočinský; Jaroslav Kučera a další prošli ohněm zdraví. **Zdeněk Kučera**

Jan Parkán - farář odsouzený na smrt

Během nacistické okupace zahynulo v koncentračních táborech a káznicích sedm duchovních Církve československé (husitské): Rudolf Babula, Jaroslav Bendl, Václav Falta, Linhart Hodík, František Janků, Jan Parkán a Alois Tuháček. Jediný z nich byl odsouzen k trestu smrti. Dne 16. dubna uplynulo 70 let od jeho popravy.

Jan Parkán se narodil 8. prosince 1905 ve Dvorcích u Jihlavy jako syn železničáře. Matka, zbožná katolička, si přála, aby syn po absolvování jihlavského gymnázia odešel do semináře a stal se knězem. Syn však pomýšlel spíše na učitelskou dráhu. Osudné setkání s československým farářem Pavlem Sochrem ho ale nakonec přece jenom nasměrovalo na kněžskou dráhu, nikoli však jako kněze římskokatolické církve, ale faráře ČČS(H).

Farář Pavel Sochr na své první setkání s dvacetiletým mladíkem po letech vzpomínal s úsměvem: *Potkal jsem ho na silnici od Jihlavy s housličkami pod paží, neboť po skončení maturity zdokonaloval svůj houslový „kumšt“, aby mohl nastoupit jako učitel na obecné škole.* Jan Parkán se tedy nakonec rozhodl pro katechetskou službu v ČČS(H). Na několika školách humpoleckého okresu začal coby učitel československého náboženství působit od září 1926. Vědom si potřeby dalšího vzdělávání, pustil se zároveň do studia na Husově evangelické fakultě bohoslovecké. Staří humpolečtí příslušníci ještě po letech vyprávěli jeho nástupci, jak ho vidali na břehu rybníka či na kraji lesa a kolem něho vždy rozloženo **Pokračování na str. 3**

Smetanova síň v Obecním domě, stadion Sparty na Letné a Husův sbor na Vinohradech, odkud se vysílaly varhanní koncerty. Tehdejší varhaník byl pracovníkem Českého rozhlasu. Zprvu se vysílalo z kůru, kvůli bezpečnosti se později vysílání přeneslo do sklepa, který byl hlídán ozbrojenou stráží. Udělit svolení k vysílání bylo spojeno se smrtelným rizikem, a proto nebylo jednoduché nalézt k tomu konsensus. Stojí za zmínku, že prvotní výzva zněla **PRAHA VOLÁ LONDÝN a byla v angličtině.**

ZPRÁVY

Medaile k Husovu roku 2015

Církev československá husitská vydala při příležitosti letošního 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa pamětní medaili. Medaile je bronzová o průměru 4 cm. Je prodávána v obalu - „knížičce“ s kalichem a Husovým citátem. Medaili můžete získat (i pro vaše přátele) za 180 Kč při osobním nákupu v prodejně Blahoslav ve Wuchterlově ul. 5 v Praze 6 (poštovné výslednou cenu výrazně zdraží). Uvažujete-li o pěkném dárku, můžeme jubilejní pamětní medaili doporučit.

Slavnostní večer v Obecním domě

Církev československá husitská společně s Českobratrskou církví evangelickou připravují **slavnostní večer k 600. výročí Mistra Jana Husa**, který se koná ve Smetanově síni Obecního domu v Praze 1 v pondělí **6. července od 19.30 hodin**.

V programu:

- Píseň o pravdě – píseň z doby husitské
 - pozdravy, projevy
 - Slovo Mistra Jana
 - Kázání na hoře – část oratoria „Ten, který jest“ Jaroslava Krčka
 - Credo Mistra Jana (pražská premiéra)
 - kantáta „K počtě Mistra Jana Husa“ Jaroslava Krčka
 - Představení zlaté mince ČNB, vydané k 600. výročí M. J. Husa
 - Bláník z cyklu Má vlast Bedřicha Smetany. Účinkují: Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK pod vedením dirigenta Národního divadla Davida Švece, Kühnův smíšený sbor – sborníkem Marek Vorlíček, sólista Roman Janál, Alfred Strejček
- Cena vstupenky pro náboženské obce:** 150,- Kč
Postup pro zaplacení vstupenky:

Svoji žádost o vstupenku/y/ zašlete:

• **na: vstupenky@ccsh.cz**

(Objednáte-li vstupenky e-mailem, uveďte zřetelně, zda uhradíte platbu prostřednictvím elektronického bankovníctví /v tomto případě vám zašleme č. konta a var. symbol/ nebo pokud jej nepoužíváte, poštovní poukázkou, kterou vám zašleme)

nebo

• **písemně na adresu: Církev československá husitská, „vstupenky“, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.** Vždy uveďte poštovní adresu pro zaslání vstupenek.

Pro zaplacení vstupenky:

- elektronickou cestou vám sdělíme číslo účtu a variabilní symbol - částka 176,- Kč (150,- Kč vstupenka + 26,- Kč poštovné)
- pokud nedisponujete „elektronickým bankovníctvím“, zaplatíte vstupenku a poštovné na účet ČČSH poukázkou, kterou vám zašleme poštou – částka 189,- Kč. (150,- Kč vstupenka + 39,- Kč poštovné - 1x obyčejné 13,- Kč, 1x doporučené 26,- Kč). Jakmile přijde platba na účet, vstupenku zašleme. Vstupenky objednejte **co nejdříve, nejpozději však do 7. května t. r.**; ČČSH má k prodeji pouze 500 vstupenek. **Doporučujeme hromadné objednávky z náboženských obcí.** **red**

Bojovník...

Dokončení ze str. 3

rada přeložila bratra faráře E. Reina (Rokose) do Brandýsa nad Labem. Vyměnil si tak místo se svým nástupcem Pavlem Kaboněm. V letech 1934-1938 působil v Chebu, od listopadu 1938 do března 1939 v Peruci. Bezprostředně po nacistické okupaci českých zemí si vyžádal neplacenou studijní dovolenou, která mu byla diecézní radou poskytnuta. Začal se připravovat na odchod do zahraničí. Přes Jugoslávii se v dubnu 1941 dostal do Istanbulu. V řadách československé zahraniční armády byl prezentován od 12. dubna 1941. V té době mu bylo již 42 let. Přesto se s Československým 11. pěším praporem – Východním zúčastnil všech bojů včetně bitvy o Tobruk. Po onemocnění malárií a vleklých problémech se sluchem byl 31. prosince 1943 superarbitrován v Jeruzalémě. Ani zde nezahálel a v Domově čs. vojenských invalidů začal pracovat jako hospodář, přednášel, kázal, publikoval v čs. zahraničních periodikách. Své články publikoval pod pseudonymem Karpatský-Kyjovský napříkladem v týdeníku „*Naše osvobození*“ v Jeruzalémě. Do vlasti se vrátil s prvním transportem invalidů z Afriky. Doma na něho čekalo překvapení: „*Při příležitosti Tvého návratu do osvobozené vlasti, kladou si členové „Čs. domova“ v Jeruzalémě za svoji povinnost, poděkovat Ti za obzvláštní ochotné a kamarádké služby, které jsi pro nás vykonával.*“ Ocenění se mu dostalo rovněž ze strany státu. Za svoji činnost byl vyznamenán Čs. vojenskou pamětní medailí a Čs. medailí „*Za zásluhy*“ II. stupně. V srpnu 1946 nastoupil jako farář do své bývalé náboženské obce v Chebu, kde působil přes tři roky. V říjnu 1949 ve věku 50 let na službu v ČČSH rezignoval a odešel na odpočinek. V pondělí 1. dubna 1974 se s bratrem farářem přišli rozloučit všichni duchovní a zástupci náboženských obcí karlovarského okrsku do krematoria v Karlových Varech. Přišli poděkovat za život, který nebyl ani pohádkou ani idyloou, ale daleko spíš dramatem.

Martin Jindra

Slavnostní uvedení zvonohry

S radostí vám oznamujeme, že se podařilo odlít dalších pět zvonů pro budoucí koncertní zvonohru, která bude instalována ve věži Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Slavnostní uvedení těchto zvonů, které opět vzešly z dílny zvonařského mistra Petra Rudolfa Manouška, se uskuteční v pátek 8. května na Den vítězství v 19 hodin ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové za účasti bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty a bratra biskupa Mgr. Pavla Pechance. Symbolicky se tak stane v den, kdy si s vděčností budeme připomínat 70 let od konce 2. světové války v naší zemi. Za války se bohužel zvony ničí a přeměňují ve zbraně. Bohu buď dík, že žijeme v čase, kdy můžeme odlít zvony nové, aby zněly Bohu k chvále i lidem pro radost. Touto pěticí již dovršíme počet dvaceti největších zvonů z plánovaných padesáti. Ponesou jména Jeronýma Pražského, Jakoubka ze Stříbra, Mikuláše z Drážďan, Mikuláše z Pelhřimova a Ambrože z Hradce.

Na snímku voskový model jednoho ze zvonů

Poděkování patří i štědrým dárcům, jejichž jména se též na zvonech objeví: společnosti Sovis, Ludmile Vláskové, Jitce Volfové a Ing. Ivanu Freiburgovi. Slavnostního uvedení zvonů se též zúčastní pan primátor MUDr. Zdeněk Fink a iniciátoři projektu z řad hudebníků: hudební skladatel a náš nejlepší zvonohráč Radek Rejšek a varhanice Jiřina Dvořáková Marešová, kteří ho doprovodí svým uměním. Ještě nejsme u cíle, ale radujeme se z dalšího důležitého kroku na cestě k uskutečnění první koncertní zvonohry v naší republice, která bude vyhovovat mezinárodním standardům. Proto chceme upozornit, že stále pokračuje sbírka na královéhradeckou zvonohru, na kterou můžete přispět jakoukoli částkou na transparentní účet NO ČČSH v Hradci Králové č. 4862517001/5500 u Raiffeisenbank a.s. pod variabilním symbolem 329. Kdyby měl někdo zájem věnovat i celý zvon, jejich ceny se nyní pohybují mezi 40 a 50 tisíci korun. Za vaši minulou, současnou i budoucí přízeň a podporu hradecké zvonohry děkují a na slavnostní uvedení nových zvonů vás do Hradce Králové srdečně zvou **Tomáš Altman a Štěpán Klásek**

Slavnosti Mistra Jana Husa v Horních Počernicích

Otevíráme pro vás a vaše děti „magickou zahradu“! 14. 5. od 16 hodin – ČČSH Náchodská 382/171. PROGRAM:

- Putovní výstava plastik soch „Jan

Hus – cesta ke smíření“ studentů Střední průmyslové školy sochařské v Hořicích

- Výstava fotografií dětí z DM Divizna a ZŠ praktické a speciální
- Sympatické setkání všech církví
- Zapálení hranice Pravdy

Nabízíme občerstvení – opékání buřtů, sladkosti, pití, hudbu, zábavu. Těšíme se na vás!

Církev Československá husitská a středisko Divizna. Projekt podporuje **MLUVME SPOLU.** **EC**

Májové pobožnosti v Rokycanech

V modlitebně evangelického sboru vždy ve čtvrtek v 15.30 hod. Kážou: **7. 5. ses. farářka Petra Vítková** **14. 5. ses. farářka Jaroslava Švábová** **21. 5. br. farář Daniel Majer** **28. 5. ses. farářka Jitka Wendlíková** Srdečně zveme k účasti. **JŠ**

Setkání rodin s dětmi

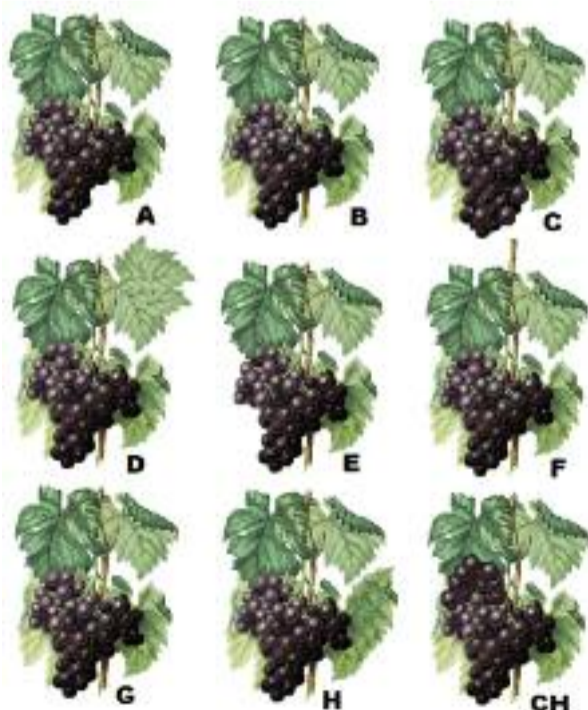
Koná se **22. - 24. května v křesťanském středisku Zahradka** (Lipová 166/26, Brno). Na program budou hry a povídky nad Bibli pro děti, rozhovory o víře i o partnerství pro rodiče, společné dětské modlitby, divadlo pro malé i velké, nedělní dětská bohoslužba, hry, dětský koutek a mnohé další. Příspěvek na stravu: dospělý: 400,-; dítě starší 2 let: 200,-; dítě mladší 2 let (s vlastním jídlem): 0,-; dobrovolník/ice (od 12 let): 200,-. Přihlašte se do 17. května na adresu www.ccshturany.cz na příslušných odkazech. Více informací: irena.kosickova@gmail.com. **SK**

100. výročí narození br. Rogera Modlitba se zpěvy z Taizé při příležitosti 100. výročí narození bratra Rogera z Taizé proběhne 12. května v 19.30 hodin v kostele sv. Ignáce (Karlovo náměstí, Praha 2). **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

VINNÝ KMEN A RATOLESTI

Najdete mezi devíti obrázky dva stejné?

(Řešení z minulého čísla: Dávám svůj život.)

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production: tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

